

Asia: VN/30314/2022

Arviomuistiot päästökauppadirektiivin toimeenpanosta (kiinteät laitokset, merenkulku ja lentoliikenne)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Vantaa Energian lausunto päästökauppadirektiivin toimeenpanosta

Vantaan Energia kiittää mahdollisuudesta kommentoida valtioneuvoston arviomuistiota päästökaupan toimeenpanosta. Vantaan Energia kannattaa kunnianhimoista päästökauppadirektiivin implementointia. Vantaan Energia toivoo myös, että Suomi jatkaa määrätietoista vaikuttamista myös EU-tasolla, erityisesti vuoden 2040 ilmastotavoitteiden valmistelussa, jotta päästökauppa edistäisi entistä tehokkaammin sekä ilmasto- että kierrätystavoitteita.

Vantaan Energian tavoitteena on saavuttaa hiilinegatiivisuus vuonna 2030. Vantaan Energia on sitoutunut kehittämään toimintaansa niin, että se myötävaikuttaa EU-tasosten ja kansallisten päästövähennys- ja kierrätystavoitteiden toteutumiseen. Vantaan Energian näkemyksen mukaan päästökauppadirektiivin toimeenpanossa on huomioitava erityisesti kierrätysasteen nostaminen sekä hiilidioksidin kestävä kierto.

1. Kannusteet kierrätysasteen nostamiseksi ja hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamiseksi

Päästökaupan toimeenpanossa tulisi erityisesti korostaa myös kierrätyksen edistämistä. Vantaan Energia tukee päästökauppauudistuksen pyrkimystä kannustaa yrityksiä päästöjä vähentävien sekä nollapäästöihin tähtäävien teknologioiden käyttöönottoon. Tämän lisäksi yrityksille tulisi luoda kannustimia hyödyntää jätettä sekä lisätä kierrätettyjen materiaalien käyttöä. Tavoitteena tulisi olla, että polttoon päätyisi mahdollisimman vähän kierrätyskelpoista jätettä.

2. Selkeä ero kierrätyskelpoisen sekä kierrätyskelvottoman jätteen polton välille

Vaikka kierrätysasteet nousevat, syntyy aina jätettä, jota ei voi kierrättää. Kierrätyskelvottomalle rejektille ei ole muuta käyttökelpoista käsittelytapaa kuin energiahyödyntäminen, joka on osa toimivaa ja tehokasta kiertotaloutta. Tästä syystä rejektin energiahyödyntämistä pitäisi kohdella sääntelyssä eri tavalla kuin kierrätyskelpoisen jätteen energiahyödyntämistä. Luomalla selkeä ero kierrätyskelvottoman ja -kelpoisen jätteen välille toimijoille syntyy kannustin nostaa kierrätysastetta.

Kierrätyskelvottoman rejektin energiahyödyntäminen tulisi luokitella väistämättömäksi päästölähteenä – kestäväksi osaksi kiertotaloutta – ja sitä tulisi kohdella päästökaupassa eri tavalla kuin jätteenpolttoa, jossa poltetaan kierrätykseen kelpaavia jakeita. Päästökauppamaksujen tulisi myös pohjautua hiilidioksidin kestävyysasteeseen – esimerkiksi kierrätykseen soveltuvan jätteen polttolle tulisi asettaa korkeammat haittaverot tai muut vastaavat maksut kuin rejektien energiahyödyntämiselle. Tämä kannustaisi toiminnanharjoittajia kehittämään ratkaisuja kierrätyksen parantamiseksi niin erilliskeräyksen kuin laitoslajittelun keinoin, koska taloudellinen kannustin suosii hyödyntämään niitä jakeita, jotka täyttävät kestävyyskriteerit. Esimerkiksi metsäbiomassojen osalta sovelletaan vastaavaa käytäntöä jo nykyisin. Kierrätyskelvottoman jätteen määritykseen kaivattaisiin selkeämpiä määrittelyjä sekä käytäntöjä valvontaan, jotta jätteen energiahyödyntäminen voitaisiin osoittaa tapahtuvan kestävyyskriteerien mukaisesti ja jotta kohteluero voitaisiin toteuttaa.

3. Hiilidioksidin kestävä kierron varmistaminen

Hiilinegatiivisuuden saavuttaminen edellyttää hiilidioksidin talteenottoteknologioiden mahdollisimman nopeaa käyttöönottoa. Hiilidioksidin talteenottoa ja hyödyntämistä (CCU) tulisi käyttää ainoastaan silloin, kun ei ole mahdollista välttää polttamista ja siitä syntyvien päästöjen muodostumista.

Kierrätyskelvottoman rejektin energiahyödyntämisen hiilidioksidipäästöt voidaan ottaa talteen ja käyttää esimerkiksi teollisuuden tarvitsemien raaka-aineiden valmistamiseen. Talteenotettu hiilidioksidi voidaan jalostaa esimerkiksi polymeereiksi muoviteollisuuden käyttöön.

On tärkeää, että CCU-ratkaisut eivät kannusta kierrätyskelpoisen jätteen polttoon muiden kierrätysmenetelmien – erityisesti mekaanisen ja kemiallisen kierrättämisen – sijaan. Ainoastaan kierrätyskelvottomien rejektien energiahyödyntämisestä vapautuvan hiilidioksidin talteenottoa tulisi edistää, jotta kierrätysastetta nostettaisiin mahdollisimman kestävästi ja energiatehokkaasti. Tällä rajauksella voidaan myös välttää jätteenpolttolaitoksiin kohdistuvat yli-investoinnit.

Vantaan Energia on Suomen suurimpia kaupunkienergiayhtiöitä ja sen kunnianhimoisena tavoitteena tulla hiilinegatiiviseksi kiertotalousenergiayhtiöksi vuoteen 2030 mennessä. Investointiohjelma tähtää Suomen neljänneksi suurimman kaupungin kaukolämpöjärjestelmän hiilidioksidipäästöjen leikkaamiseen energian, materiaalien ja hiilidioksidin kierrättämisellä. Yhtiö pyrkii tarjoamaan vantaalaisille edullista, puhdasta ja toimitusvarmaa energiaa nyt ja tulevaisuudessa.

Luomala Juha
Vantaan Energia Oy